

Stavanger
kommune

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

Dato 19.09.2025
Saksnr. 2025/263139-5
Deres ref. 24/2517

Høring om forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering

Vi viser til høring av forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering. Stavanger kommune takker for invitasjonen til å gi innspill til forslaget.

Høringsinnspillet har vært behandlet i Stavanger formannskap, jf. vedlegg 1 (saksfremlegg) og 2 (protokoll). Nedenfor er formannskapets vedtak og kommunens offisielle innspill til høringen.

Stavanger formanskaps enstemmige vedtak

Stavanger kommune takker for invitasjon til høring om forslag til ny forskrift om tilskudd til naturrestaurering, og har følgende innspill:

1. § 5 Krav for å kunne tildeles tilskudd. Et krav om en langvarig kontrakt med grunneier om bruk av området for å få tildelt midler, vil vanskeliggjøre gjennomføringen av prosjekter. Grunneiere kan kvie seg for å skrive under på slike avtaler. For eksempel er det i samtaler med Naturvernforbundet i Rogaland blitt nevnt at kravet til slike langsiktige avtaler er en av hovedårsakene til at restaureringsprosjekter ikke har kunnet bli gjennomført. Der kommunen er grunneier, vil et krav til slik langsiktig avtale føre til ekstra saksbehandling, selv om arealet allerede er sikret i kommuneplan/reguleringsplan, eller omtalt i planer for biologisk mangfold. Det vanskeliggjør gjennomføring av prosjekter i den avgrensede perioden innenfor et kalenderår som er til rådighet for bruk av midlene.
2. § 12 Rapporteringsplikter. Stavanger kommune foreslår en endring i § 12, der kravet om underskrift fra regnskapsfører ved rapportering kun bør gjelde for tilskudd over kr 100 000. Dette er for å senke terskelen for frivillige organisasjoner og private aktører til å søke om midler og gjennomføre tiltak.

Postadresse
Postboks 8001, 4068 STAVANGER
Besøksadresse
Olav Kyrres gate 23

Telefon: 51 50 70 90
postmottak@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr.: 964 965 226

3. Stavanger kommune foreslår å legge datoer for søknadsfrist, vedtak og utbetalinger inn i forskriften. Vedtak for tildeling bør komme i året før gjennomføringen av prosjektet, og utbetaling ved årsskiftet før prosjektstart. Dette fordi gjennomføring av prosjektet må skje i samme år som utbetaling.

Med hilsen

Ida Ur Storberget
rådgiver
Park og natur

Aina Hovden Lunde
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Vedlegg

- 1 Saksfremlegg Stavanger kommune horing om forslag til forskrift
- 2 Protokoll formannskapet Stavanger kommune

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2025/263139-2

Saksbehandler: Ida Ur Storberget

Planlagt behandling i følgende utvalg:

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	02.09.2025	Utvalg for klima og natur
	11.09.2025	Stavanger formannskap

Svar på høring om forslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering

Forslag til vedtak

Stavanger kommune takker for invitasjon til høring om forslag til ny forskrift om tilskudd til naturrestaurering, og har følgende innspill:

1. *§ 5 Krav for å kunne tildeles tilskudd.* Et krav om en langvarig kontrakt med grunneier om bruk av området for å få tildelt midler, vil vanskeliggjøre gjennomføringen av prosjekter. Grunneiere kan kvie seg for å skrive under på slike avtaler. For eksempel er det i samtaler med Naturvernforbundet i Rogaland blitt nevnt at kravet til slike langsiktige avtaler er en av hovedårsakene til at restaureringsprosjekter ikke har kunnet bli gjennomført.

Der kommunen er grunneier, vil et krav til slik langsiktig avtale føre til ekstra saksbehandling, selv om arealet allerede er sikret i kommuneplan/reguleringsplan, eller omtalt i planer for biologisk mangfold. Det vanskeliggjør gjennomføring av prosjekter i den avgrensede perioden innenfor et kalenderår som er til rådighet for bruk av midlene.

2. *§ 12 Rapporteringsplikter.* Stavanger kommune foreslår en endring i § 12, der kravet om underskrift fra regnskapsfører ved rapportering kun bør gjelde for tilskudd over kr 100 000. Dette er for å senke terskelen for frivillige organisasjoner og private aktører til å søke om midler og gjennomføre tiltak.
3. Stavanger kommune foreslår å legge datoer for søknadsfrist, vedtak og utbetalinger inn i forskriften. Vedtak for tildeling bør komme i året før gjennomføringen av prosjektet, og utbetaling ved årsskiftet før prosjektstart. Dette fordi gjennomføring av prosjektet må skje i samme år som utbetaling.

Naturrestauring gjennomføres for det meste utenom hekkesesongen for fugl for å unngå forstyrrelser, og dagens tidsramme med tildeling på våren gir i realiteten kun fire måneder til gjennomføring etter sommeren. Tidlig vedtak og utbetaling vil gi bedre forutsetninger for å lykkes med prosjektet.

Sammendrag

Klima- og miljødepartementet har sendt forslag til forskrift om tilskudd til naturrestauring med høringsfrist 10.10.2025 på høring. Departementet foreslår å forskriftsfeste tilskuddsordningen for å oppfylle kravene økonomiregelverket stiller til utformingen og forvaltningen av tilskuddsordninger.

Kommunedirektøren har tre innspill til Klima- og miljødepartementets forslag til forskrift.

Kravet i § 5 om en langvarig avtale mellom grunneier og staten vil kunne hindre gjennomføring av prosjekter. Erfaring kommunen har fra dialog med frivillige organisasjoner og egne tiltak viser at grunneiere ofte kvier seg for slike avtaler, og at dette har stoppet initiativer tidligere. I tillegg medfører kravet i tilfeller der kommunen er grunneier ekstra saksbehandling, selv for arealer som allerede er avsatt til biologisk mangfold i kommuneplan/reguleringsplaner.

Kommunedirektøren foreslår en endring i § 12, der kravet om signatur fra regnskapsfører ved rapportering bør gjelde kun for tilskudd over kr 100 000. Dette er for å senke terskelen for frivillige organisasjoner og private aktører til å søke tilskudd og gjennomføre tiltak.

Kommunedirektøren foreslår å legge datoer for søknadsfrist, vedtak og utbetalinger inn i forskriften. Vedtak for tildeling bør komme i året før gjennomføringen av prosjektet.

Naturrestauring gjennomføres for det meste utenom hekkesesongen, og dagens tidsramme gir i realiteten kun fire måneder til gjennomføring etter sommeren. Tidlig vedtak og utbetaling vil gi bedre forutsetninger for å lykkes med prosjektene.

Bakgrunn for saken

Det er FNs tiår (2021-30) for restaurering av økosystemer. For å lykkes med naturrestaurering, ønsker regjeringen at kommuner, organisasjoner og private tiltakshavere bidrar. Klima- og miljødepartementet har sendt et høringsforslag til forskrift om tilskudd til naturrestaurering. Høringsfristen er 10. oktober 2025.

Departementet ser det som nødvendig at tilskuddsordningen for naturrestaurering forskriftsfestes for å oppfylle kravene forvaltningsloven og økonomiregelverket stiller til utformingen og forvaltningen av tilskuddsordninger.

Forslaget til forskriften ligger som vedlegg til denne saken, i samme dokument er også høringsnotatet fra departementet.

Fakta

Klima- og miljødepartementet opprettet i 2024 en ny tilskuddsordning for naturrestaurering for å styrke arbeidet med å restaurere forringet natur. [FNs naturavtale](#) som Norge signerte i 2022, har som mål at 30% av arealer med forringet økosystem skal ha blitt restaurert innen 2030. Tilskuddsordningen er et ledd i å nå dette målet.

Naturrestaurering er tiltak som bidrar til å forbedre eller gjenopprette tilstand i økosystemer som er blitt forringet eller ødelagt. Tiltakene må være av en viss vesentlighet og være egnet til å gi varig virkning.

Departementet foreslår å forskriftsfeste tilskuddsordningen for å oppfylle kravene økonomiregelverket stiller til utformingen og forvaltningen av tilskuddsordninger.

Departementet foreslår å fastsette at aktuelle tilskuddsmottakere kan være kommuner, organisasjoner og private grunneiere. Det skal kunne gis tilskudd til tiltak som bidrar til å restaurere natur som er blitt forringet eller ødelagt. Dette kan være tiltak i økosystemer som skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland, vassdrag og kystvann, og våtmark inkludert gruntvannsområder, tidevannsenger, tidevannssump og ålegressenger langs kysten. Det kan gis tilskudd til gjennomføringen av restaureringstiltak, men også til planlegging og oppfølgingen av tiltakene. Naturrestaurering ved bruk av naturbaserte løsninger skal prioriteres.

Inngåelse av en avtale om langsiktig bevaring av arealet skal etter departementets forslag være en forutsetning. Dette innebærer at det ikke skal foretas disposisjoner som kan hindre eller vanskeliggjøre formålet med restaureringen i en periode på 40 år etter at restaureringstiltak er gjennomført. Avtalen om bevaring av arealet inngås mellom grunneier og staten ved Miljødirektoratet.

Stavanger kommune har søkt om tilskudd fra denne ordningen i 2024 og 2025 for blant annet restaurering av Tastamyrå.

Vurdering

Kommunedirektøren har kommentarer til §§5 og 12 i forslaget, samt til tidspunkt for vedtak og utbetaling av midler.

Forslag fra departementet

«§ 5 Krav for å kunne tildeles tilskudd

Tilskudd kan bare gis dersom det blir inngått avtaler om langsiktig bevaring av arealet som skal restaureres. Avtale skal inngås mellom grunneier og staten ved Miljødirektoratet.»

Kommunedirektørens kommentar

Departementet skriver ikke i forskriftsteksten hvor lang den langsiktige avtalen må være, men det er i høringsnotatet tidfestet som 40 år etter at restaureringstiltak er gjennomført. Erfaringen kommunen har gjennom dialog med frivillige aktører og diverse organisasjoner er at et slikt krav kan vanskeliggjøre gjennomføringen av prosjekter. Grunneiere vil ofte kvie seg for å skrive under på slike avtaler. Ifølge Naturvernforbundet i Rogaland er kravet til slike langsiktige avtaler en av hovedårsakene til at restaureringsprosjekter ikke har kunnet bli gjennomført.

For kommunen vil krav til slik langsiktig avtale føre til ekstra saksbehandling, selv om arealet er sikret i kommuneplan/reguleringsplan, eller omtalt i planer for biologisk mangfold. Det vanskeliggjør gjennomføring av prosjekter i den avgrensede perioden på et kalenderår som er til rådighet for bruk av midlene.

Forslag fra departementet

§ 12 Rapporteringsplikter

«...Regnskapet skal underskrives av ansvarlig søker og i tillegg regnskapsfører.»

Kommunedirektørens kommentar

Kommunedirektøren er bekymret for at et krav om underskrift av regnskapsfører uansett størrelsen på tilskuddet, vil føre til en høyere terskel for frivillige organisasjoner å søke. Dette kan for eksempel være grendelag som har lyst til å gjøre en innsats for nærmiljøet sitt. Det samme gjelder for private grunneiere. Kommunedirektøren foreslår å sette en nedre grense for krav til regnskapsførers signatur på kr 100 000.

Annet

Forskriften kan med fordel ha et krav til saksbehandling og tid for utbetaling.

Søknadsfristen til prosjekter bør være på høsten året før gjennomføring, vedtak bør komme i løpet av det samme året, med utbetaling ved årsskifte før prosjektstart.

Naturrestaureringsprosjekter kan være store, og måtte gå over flere år eller det kan være nødvendig med reguleringsendringer. Det er som oftest ikke ønskelig med arbeid mellom april til september, på grunn av hensyn til dyrelivet. Dersom vedtaket kommer i april samme år som prosjektet skal gjennomføres, begrenses arbeidsperioden betraktelig. Tilgangen på entreprenører med erfaring innen naturrestaurering er begrenset, og ekstra vanskelig dersom arbeidet avgrenser seg til høst og vinterperioden før januar.

Konklusjon

Kommunedirektøren er positivt til opprettelsen av en tilskuddsordning for naturrestaurering. Forskriften vil være avklarende for søknadsprosessen og krav til søker, men den foreslåtte forskriften bør justeres som foreslått. Dette vil forenkle saksbehandlingen, minske unødvendig rapportering og sikre en god gjennomføring av naturrestaureringsprosjekter.

Godkjenner:

Aina Hovden Lunde	seksjonssjef
Marit Magdalene Schweiker	rådgiver
Kurt Idland	leder
Leidulf Skjørestad	direktør
Kjartan C. Møller	direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Vedlegg

- 1 Høringsnotat fra direktoratet med forskrift

Stavanger formannskaps behandling av sak 133/2025 i møte den 11.09.2025:

Inger Lise Aarrestad Rettedal (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp:

Det bør ikke gis tillatelse til planlegging av prosjekter uten at grunneier på forhånd har gitt tillatelse og aksept.

Inger Lise Aarrestad Rettedal (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp:

40 år lange avtaler er uvanlig lenge, 20 år er vanlig i andre sammenhenger og bør vurderes også her.

Inger Lise Aarrestad Rettedal (H) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp:

Tilskudd gis ikke til naturrestaurering av vellykket oppdyrking av jord med god samfunnsnytte.

Votering:

Gjeldende innstilling ble enstemmig vedtatt

Hs tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp fikk 7 stemmer (FrP, 3H (Inger Lise Aarrestad Rettedal, Line Møllerop, Tormod Wilson Losnedal), Sp, KrF).

Hs tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp fikk 5 stemmer (FrP, 1H (Inger Lise Aarrestad Rettedal), Sp, KrF).

Hs tilleggsforslag på vegne av FrP, H, KrF og Sp fikk 6 stemmer (FrP, 2H (Inger Lise Aarrestad Rettedal, Tormod Wilson Losnedal), Sp, KrF).

Stavanger formannskaps enstemmige vedtak

Stavanger kommune takker for invitasjon til høring om forslag til ny forskrift om tilskudd til naturrestaurering, og har følgende innspill:

1. § 5 Krav for å kunne tildeles tilskudd. Et krav om en langvarig kontrakt med grunneier om bruk av området for å få tildelt midler, vil vanskeliggjøre gjennomføringen av prosjekter. Grunneiere kan kvie seg for å skrive under på slike avtaler. For eksempel er

det i samtaler med Naturvernforbundet i Rogaland blitt nevnt at kravet til slike langsiktige avtaler er en av hovedårsakene til at restaureringsprosjekter ikke har kunnet bli gjennomført.

Der kommunen er grunneier, vil et krav til slik langsiktig avtale føre til ekstra saksbehandling, selv om arealet allerede er sikret i kommuneplan/reguleringsplan, eller omtalt i planer for biologisk mangfold. Det vanskeliggjør gjennomføring av prosjekter i den avgrensede perioden innenfor et kalenderår som er til rådighet for bruk av midlene.

2. § 12 Rapporteringsplikter. Stavanger kommune foreslår en endring i § 12, der kravet om underskrift fra regnskapsfører ved rapportering kun bør gjelde for tilskudd over kr 100 000. Dette er for å senke terskelen for frivillige organisasjoner og private aktører til å søke om midler og gjennomføre tiltak.

3. Stavanger kommune foreslår å legge datoer for søknadsfrist, vedtak og utbetalinger inn i forskriften. Vedtak for tildeling bør komme i året før gjennomføringen av prosjektet, og utbetaling ved årsskiftet før prosjektstart.

Dette fordi gjennomføring av prosjektet må skje i samme år som utbetaling.